

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Súkromná stredná odborná škola podnikania
4. Názov projektu	Zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy na Súkromnej strednej odbornej škole podnikania Zvolen
5. Kód projektu ITMS2014+	312011Z833
6. Názov pedagogického klubu	Posilnenie globálnych kompetencií v oblasti ľudských a občianskych práv
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	07.12.2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Budova školy-miestnosť odbornej prípravy
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Gabriela Putnoková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.skolapodnikania.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Kľúčové slová:

- **Vyživovacia povinnosť**

Krátka anotácia:

Učitelia sa na stretnutí zaoberali plnením vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ako ich zákonnou povinnosťou, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. To znamená pokiaľ nemá dieťa ukončené vzdelanie (napr. vysokoškolské) Takže nie je možné stotožňovať platenie výživného a plnoletosť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

12. Hlavné body stretnutia

Ak sa rodičia dobrovoľne nestarajú o svoje dieťa, prichádzajú na pomoc súdy. Spory sa riešia najmä pri rozvoze rodičov, keď jeden alebo obaja rodičia stratia záujem o svoje dieťa, alebo sa nevedia dohodnúť akou mierou sa spolupodieľať na budúcej výchove dieťaťa.

1. Rodičia v prvej línii pomoci deťom

Štát požaduje, aby sa o deti v prvom rade starali ich rodičia. Dieťa, alebo jeho zákonný zástupca, má právo podať žiadosť na súd o stanovenie náhradného výživného, ktoré musí rodič dieťaťa pravidelne uhrádzať (tento rodič sa označuje ako tzv. *povinný rodič*).

2. Určenie výšky výživného súdom

Súd rozhoduje o výške náhradného výživného na základe individuálnych okolností.

Prihliada sa na potreby dieťaťa ale aj na finančnú situáciu povinného rodiča.

Zohľadňujú sa :

- odôvodnené potreby dieťaťa vzhľadom na jeho vek, zdravotný stav, či štúdium (náklady na stravovanie, ošatenie, hygienu, zdravotnú starostlivosť, cestovné, školné, bývanie na internáte, tvorba finančných úspor a pod.).
- ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a starostlivosť rodičov o domácnosť, ak žijú spolu.
- zdaniteľné príjmy a vlastníctvo majetku povinného rodiča. U podnikateľov súd sleduje údaje z daňového priznania.

3. Zložitosť súdnych procesov

Dĺžku súdneho procesu ovplyvňuje najmä ochota rodičov spolupracovať so súdom a predloženie potrebných dokumentov.

Ak nie je povinný rodič schopný, alebo ochotný, predložiť súdu všetky potvrdenia ohľadne príjmov a majetku, súd môže rozhodnúť o výške výživného na základe predpokladu, že rodič má mesačné príjmy vo výške **20-násobku životného minima** (v roku 2022 to predstavuje sumu 4 688 eur mesačne).

Súd môže stanoviť zaplatenie výživného na niekoľko mesiacov vopred-keď nemá povinný rodič stály príjem, alebo sa dlhodobo zdržiaval v cudzine.

4. Nulová suma výživného

Ak sú majetkové pomery povinného rodiča nižšie ako majetkové pomery dospelého dieťaťa, rodičovi nemusí vzniknúť povinnosť platiť výživné.

5. Minimálna výška výživného

Minimálna suma výživného je stanovená zákonom, jej výška je **30% zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa** (v roku 2022 je minimálna výška výživného 32,10 eur).

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, preto je rodič povinný dieťaťu uhrádzať životné náklady aj na úkor svojho minimálneho príjmu.

6. Úprava výšky výživného

Súdom stanovené výživné môže platiť niekoľko rokov.

Po dlhom čase sa zvykne zmeniť finančná situácia dieťaťa, zvýšia sa náklady na život napríklad pri nástupe na štúdium na vysokej škole – je možné požiadať súd o stanovenie novej výšky výživného.

7. Zánik vyživovacej povinnosti

Vyživovacia povinnosť trvá do času, kým dieťa nie je schopné samo sa o seba starať.

Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom je časovo neobmedzená, nezanikne teda dovŕšením 26 rokov, ako sa občas mylne interpretuje.

Rodičia sú povinní starať sa o svoje deti, ktoré študujú dennou formou na strednej škole alebo vysokej škole, alebo o deti, ktoré sa o seba nedokážu starať z dôvodu vážnej choroby, alebo telesného hendikepu (v prípade takýchto detí môže vyživovacia povinnosť rodičov trvať počas ich celého života).

Zánik vyživovacej povinnosti nastane vtedy, keď je dieťa schopné sa samo živiť (platí to aj v prípade, keď je dieťa nezamestnané).

8. Vstup detí do manželstva

Rodičovská povinnosť platiť výživné zaniká ak dieťa uzavrie manželstvo, vtedy prechádza vyživovacia povinnosť od rodičov k manželovi / manželke.

Ak manžel nie je schopný plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu partnerovi (napríklad študuje na vysokej škole), vtedy sú rodičia naďalej povinní plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu dieťaťu.

Akonáhle nastane stav, kedy je dieťa schopné samo sa živiť, povinný rodič môže podať žiadosť na súd o zrušenie vyživovacej povinnosti.

Súdom stanovená povinnosť platiť výživné nezaniká automaticky a to aj napriek zákonným predpokladom.

9. Dedičstvo

Vyživovacia povinnosť zaniká smrťou povinného rodiča, platenie výživného teda neprechádza na jeho dedičov.

Môže sa však stať, že súčasťou dedičského konania sú nedoplatky na výživnom vypočítané ku dňu smrti, vtedy, prijatím dedičstva vzniká dedičom povinnosť tieto nedoplatky uhradiť.

10. Obnovenie vyživovacej povinnosti

Vyživovacia povinnosť rodičov voči svojim deťom sa môže po predošlom zániku opätovne obnoviť.

Obnovenie vyživovacej povinnosti nastáva vtedy, **keď dieťa nemá schopnosť samo sa živiť**, najčastejšie ide o prípady vzniku ťažkého zdravotného postihnutia, alebo nástupu na denné štúdium vysokej školy.

Treba znovu podať žiadosť na súd o určenie náhradného výživného.

11. Ďalšie typy vyživovacej povinnosti:

a) Vyživovacia povinnosť detí k rodičom

Deti, ktoré sú schopné samy sa živiť, sú povinné zabezpečiť svojim rodičom primeranú výživu, ak to potrebujú. Každé dieťa plní vyživovaciu povinnosť voči rodičom v takom rozsahu, aký zodpovedá pomeru jeho schopností, možností a majetkových pomerov k schopnostiam, možnostiam a k majetkovým pomerom ostatných detí.

Vyživovacia povinnosť medzi manželmi a poskytovanie príspevku na výživu rozvedenému manželovi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

b) Vyživovacia povinnosť medzi ostatnými príbuznými

Predkovia a potomkovia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť iba v prípade, ak to nevyhnutne potrebujú.

Ak potomkovia nemôžu svoju vyživovaciu povinnosť plniť, prechádza táto povinnosť na predkov. Vzdialenejší príbuzní majú vyživovaciu povinnosť, len ak ju nemôžu plniť bližší príbuzní..

c) Vyživovacia povinnosť medzi manželmi

Manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

Vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

d) Príspevok na výživu rozvedeného manžela

Rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby- napr. má zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo má sám dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci sústavnú opateru.

Právo na príspevok na výživu zanikne, ak oprávnený manžel uzavrie nové manželstvo alebo ak povinný manžel zomrie.

e) Príspevok na výživu a úhradu niektorých nákladov nevydatej matke

Otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke primerane na úhradu jej výživy a poskytnúť jej príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom.

13. Závery a odporúčania:

Na záver učitelia skonštatovali, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu, ale aj ďalšie typy vyživovacej povinnosti patria k základným právam o rodine. Diskusia, hľadanie informácií a prehľad o právach a povinnostiach ohľadne vyživovacej povinnosti je v aktuálnej dobe nutná vzhľadom na vysoký podiel rozvedených manželstiev, samovychovávajúcich rodičov, opatrovníckych a náhradných rodín. Mnohí žiaci vyrastajú v takýchto rodinách a je potrebné ich viesť k právnemu povedomiu aj v tejto právnej oblasti spoločenského života.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Gabriela Putnoková
15. Dátum	07.12.2022
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	RnDr. Pavel Michnák
18. Dátum	08.12.2022
19. Podpis	